

Ledelsesberetning 2023, By og Land Danmark

2023 har været et begivenhedsrigt år for landsforeningen, hvor projekter og forandringer fik luft under vingerne. Særligt har projektet Samlingskraft fyldt hen over året. Der har været gennemført to ansøgningsrunder, hvor særligt den første viste stor interesse, ikke blot fra landsforeningens medlemmer, men også mange andre aktører rundt om i landet, til at gå sammen og skabe gode oplevelser omkring den lokale bygningskultur. Arbejdet med Samlingskraft har fyldt gennem året med videreudvikling, samarbejde og sparring med de mange aktører. I regnskabsårets første halvdel har sekretariatets indsats været væsentlig.

I foråret afholdt landsforeningen generalforsamling i Djursland, hvor den lokale Bygnings og Landskabskultur i Norddjurs var værter og hvor Sostrup Slot tog sig prægtigt ud i det smukke forårsvejr. På generalforsamlingen fremlagde bestyrelsen forslag til en række vedtægtsændringer, særligt væsentlig var den fremadrettede adskillelse af selve generalforsamlingen og årsudflugten. Intentionen var at sikre bedre tid til begge elementer. Til ture, der kan være hele dagen og ramme for vidensdeling og sociale oplevelser, og generalforsamlinger, hvor der også er tid til den demokratiske drøftelse mellem landsforeningens bestyrelse og medlemmer, og medlemmerne imellem. Ændringerne blev vedtaget og allerede i efteråret 2023 kunne der første gang inviteres til strategiworkshop i Odense, hvor medlemmerne kunne kvalificere det strategiarbejdet, som bestyrelsen sad med.

Netop udviklingen af en ny strategi har været en væsentlig prioritering for bestyrelsen. 2023 var dækket af strategien *Fundament for Frivillige*, mens perioden 2024-2026 vil blive rammesat af strategien *Fælles om kulturarven*. Det strategiske arbejde har til formål at sætte en klar og tydelig retning for landsforeningens arbejde og udvikling og sikre, at vi prioriterer og disponerer ressourcerne bedst. Det fortsatte arbejde med medlemsengagement vil blive prioriteret, f.eks. gennem regionale møder, ligesom udarbejdelsen af nye politikker, med blik for klimaudfordringerne, også har fundet vej. Og endelig kan de gode erfaringer fra Samlingskraft trækkes med over i nye projekter.

Lokalafdelingsstrukturen har også fyldt en del i 2023. En enkelt ny afdeling, Greve, blev etableret og er kommet godt i gang med et flot medlemstal og synlighed i lokalområdet. Sammen med Valby og Odder udgør de den nye organisationsmulighed i landsforeningen, hvor ordinære personlige medlemmer kan finde samme i en fælles dagsorden i lokalområdet. Lokalafdelinger etableres kun steder, hvor der ikke i forvejen er lokale foreninger, som er medlem af Landsforeningen. Lokalafdelinger har ikke stemmeret til generalforsamlingen. Det er fortsat en prioriteret opgave for bestyrelsen, at alle medlemmer oplever, at de kan finde et fællesskab i landsforeningen og rammer for at være aktive. Det skal dog ikke ske på bekostning af de mange stærke fællesskaber, som i de lokale bevaringsforeninger findes over hele landet, og som er et solidt fundament for landsforeningen og ikke mindst bevaringsarbejdet i det ganske land.

Ved indgangen til 2023 havde vi en forventning om at den nye fredningsstrategi fra Det Særlig Bygningssyn ville betyde, at der ville ske flere fredninger af bygningerne fra

det 20. århundrede. Desværre har arbejdet vist sig ganske vanskeligt, både i forhold til metode og ressourcer i Slots- og Kulturstyrelsen. Samtidig måtte vi se, at det flotte fredningsforslag af Aarhus Universitet blev trukket tilbage og beskåret. Det er i høring igen i øjeblikket, forhåbentlig med et positivt resultat. De faglige udvalg i landsforeningen har trods udfordringer arbejdet målrettet med udarbejdelse af nye fredningsforening og var været dybt engageret i debatten om fredningernes vilkår og perspektiver. I efteråret blev der ved en markant ekstrainsats udarbejdet fredningsforslag af SAS-hotellet i København, hvis banebrydende arkitektur var truet af facaderenovering. På det nye bygningssyns første møde sidst på året blev forslaget bakket op og fredningen er i høring i øjeblikket.

Samtidig måtte landsforeningen over flere omgange markere sig i lokale sager, hvor bevaringsværdige bygninger, trods lokal modstand, var nedrivningstruede. Særligt en smuk murermestervilla i Køge og en præstegård i Idestrup, Falster, trak overskrifter i pressen. Desværre var de kun en af mange lokale sager. Enkelte når pressen og frustrationen rejser sig hos mange, men mange lider den stille død, enten fordi de knapt opdages, eller fordi de får lov til at forfalde til et stadie, der gør det vanskeligt at argumentere for restaureringen. Den dagsorden kom til at fylde meget i 2023 og vil fylde endnu mere fremover. Bevaring fremfor nedrivning, ud fra et kulturelt og klimamæssigt hensyn, og den løbende vedligeholdelse er afgørende, ligesom klare politiske holdninger, både lokalt og nationalt.

I foråret gennemførtes en studietur til Umbrien, hvor landsforeningens medlemmer havde mulighed for at opleve arkitektur, kunst, historie og smukke haver. Turen var udsolgt og flere ture er i støbeskeen. I efteråret gik By og Land Danmark også sammen med Thorvaldsens Museum om en række foredrag i anledning af Københavns rolle som Arkitekturhovedstad. Begge dele havde ikke været mulige uden stort frivilligt arbejde i planlægningen. Overalt i landet har der året igennem været et utal af arrangementer og aktiviteter, mange af dem omtalt på landsforeningens platforme.

På de interne linjer har året også budt på forandringer. Sekretariat fik ny regnskabsmedarbejder i foråret, Jan Hansen, som med kyndig hånd får samlet alle trådene og skabt godt overblik over medlemmer og finanser. Også vores blad By & Land havde skiftedag, eftersom redaktør Helge Torm, efter mange års utrætteligt arbejde, overlod stafetten til Stefanie Høy Brink. Og endelig, ved årets udgang, valgte vores sekretariatsleder gennem 15 år, Nanna Uhrbrand, at prøve kræfter med nye faglige udfordringer. På et tidspunkt, hvor foreningen, som hun selv udtrykte det, var i en stærk, god udvikling. Det bliver derfor et 2024 med en ny profil i chefstolen og med en nye strategi til at føre landsforeningen videre.